

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	Для всіх спеціальностей ННІ ЕУПІТ (крім С1.02 Міжнародні економічні відносини)
Тип і назва освітньої програми	Для всіх освітніх програм ННІ ЕУПІТ (крім освітньо-професійної програми Міжнародні економічні відносини)
Курс, семестр	3 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120 год., із яких: <i>Денна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 16 год., практичних – 24 год. самостійна робота – 80 год. <i>Заочна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 4 год., практичних занять – 2 год. самостійна робота – 114 год. <i>для ОП Правознавство:</i> лекцій – 10 год., практичних – 10 год. самостійна робота – 100 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробника (ів)	Миколенко Інна , д.е.н., доцент, професор кафедри економіки та публічного управління Контакти: ауд. 476 (навчальний корпус 4) e-mail: inna.mykolenko@pdau.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/mykolenko-inna-grygorivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні
Компетентності	загальні: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Уміння бути критичним та самокритичним. фахові: ФК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації. ФК 2. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів

Результати навчання	РН 1. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення дисципліни дає можливість зрозуміти різноманітність культур, традицій і цінностей, що сприяє розвитку емпатії — здатності ставитися з розумінням до інших людей, враховуючи їх культурні особливості. Це є важливою складовою для успішної взаємодії з людьми різних національностей. Відіграє важливу роль у формуванні соціальних навичок (soft skills), які є необхідними для ефективної взаємодії в суспільстві, на роботі та в повсякденному житті. Вивчення різних країн та їх культур дозволяє студентам аналізувати ситуації з різних точок зору, враховувати соціальні, економічні та політичні контексти. Це сприяє розвитку здатності критично мислити та приймати обґрунтовані рішення, що є важливою частиною соціальних навичок.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Формування у здобувачів уявлень та знань про історичне, політичне, економічне, суспільно-культурне становище провідних країн світового співтовариства через комплексне вивчення окремих країн шляхом систематизації та узагальнення різнорідних даних про їх природу, населення, політичну систему, господарство, соціальну сферу, культуру тощо	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Країнознавство як наука. Класифікація країн світу.</p> <p>Тема 2. Регіональний розподіл світу.</p> <p>Тема 3. Країни Європи: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.</p> <p>Тема 4. Країни Північної Америки та Латинської Америки: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.</p> <p>Тема 5. Країни Азії: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.</p> <p>Тема 6. Країни Африки: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.</p> <p>Тема 7. Країни Австралії та Океанії: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.</p> <p>Тема 8. Просторово-територіальна організація держав світу.</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<p>1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи: <i>лекція, розповідь-пояснення; бесіда;</i> наочні методи: <i>ілюстрування; демонстрування;</i> практичні методи: <i>робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;</i></p> <p>2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності методи формування пізнавальних інтересів: <i>створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.</i></p> <p>3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи: <i>дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій.</i> комп'ютерні і мультимедійні методи: <i>використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</i></p> <p>4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю: <i>опитування, бесіда, доповідь;</i> методи письмового контролю: <i>самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.</i> методи самоконтролю: <i>самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.</i></p>	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання	Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це директорат навчально-наукового інституту, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності https://tinyurl.com/495jce7e , Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті https://tinyurl.com/5er82vzc , Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті https://tinyurl.com/ydd5yvab
- щодо відвідування занять	Навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані. Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://tinyurl.com/md7ztn4
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора інституту. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про

наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання і не змінюється або попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів і здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Борисова О.В. Спеціалізований туризм : навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності «Туризм». К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 360 с.
2. Гончаренко О. М. Країнознавство світових регіонів : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 298 с.
3. Дністрянський М. С. Політична географія і країнознавство : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. 356 с.
4. Єремєєва І. А. Теоретичне країнознавство: підруч. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 144 с.
5. Козак Ю. Г., Логвінова Н. С. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 512 с.
6. Країнознавство. Європа та Азія : підручник / Анатолій Антонович Мазаракі, Тетяна Миколаївна Мельник, Василь Миронович Будзак, Ольга Степанівна Будзак ; Держ. торг.-екон. ун-т. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. – 583 с.
7. Крамар О. Г. Країнознавчі дослідження в системі міжнародних економічних відносин. Київ : Інститут географії НАН України, 2021. 301 с.
8. Кузик І. Р. Країнознавство : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2020. 312 с.
9. Лизогуб В. А. Країнознавство : підручник. 2-ге вид., перероб. Харків : Право, 2024. 504 с.
10. Паламарчук Л. Б. Соціально-економічне країнознавство : монографія. Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2022. 276 с.
11. Ровенчак І. І., Мамчур О. Географічне країнознавство: навчальний посібник / І. Ровенчак, [Вид. 2-е, випр. і доп.]. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 112 с.
12. Смолій В. А., Якубова Л. Д. (ред.). Країни і регіони світу в умовах глобальних трансформацій. Київ: НАН України, 2021. 420 с.
13. Трофимчук О. І. Регіональні економічні системи та країнознавство. Київ : КНЕУ, 2023. 344 с.
14. Філіпенко А. С. Світова економіка і міжнародні економічні відносини. Київ : Либідь, 2021. 416 с.
15. Шевчук С. П. Глобальна економіка: країнознавчий аспект. Київ : КНЕУ, 2024. 389 с.

Допоміжні

1. Близький Схід і Північна Африка як сфера інтересів України : аналіт. доп. / за ред. О. В.Литвиненка. Київ : НІСД, 2020. 85 с.
2. Волкова Н.В. Проблеми розвитку зеленого туризму в Полтавській області. Матеріали Міжнародній науково-практичній онлайн-конференції «Проблеми розвитку третього сектора та соціально-орієнтованої економіки в Україні і світі» (Полтава-Харків ПДАА, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 30 березня 2021 р.). С.76-78.
3. Волкова Н.В. Транскордонне співробітництво України з країнами ЄС в умовах російсько- української війни. Економіка та суспільство, 2023 № 48. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-52>
4. Земзюліна Н.І., Тігіка О.О. Країнознавство: навчально-методичний посібник. Черкаси: Видво, 2020. 87 с. 8.
5. Зовнішня політика країн Латинської Америки: навч. посібник / М. В. Булик, О. Л. Гільченко, Ю. В. Константинова ; за ред. Н. В. Гаврилової. Маріуполь: МДУ, 2020. 397 с.
6. Карпишин Н.І., Гродський С.В., Вільчинський В. С. Європейський Союз на шляху цифрових трансформацій: досвід для України. Геополітика України: історія і сучасність. №2. (31) 2023. С. 76-86. DOI: 10.24144/2078-1431.2023.2(31).76-86

7. Клапчук В.М. Туристичне країнознавство (лекції) : Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2023. 177 с.
8. Країнознавство: навчально-методичний посібник. Черкаси : Вид-во Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, 2020. 87 с.
9. Кулініч О. А. Країнознавство: навчально-метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спец. 292 Міжнародні економічні відносини. Харків: ХДУХТ, 2021. 151 с.
10. Ровенчак І., Мамчур О. Географічне країнознавство : навчальний посібник. [Вид. 2-е, випр. і доп.]. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 112 с.
11. Теоретичне країнознавство: підруч. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 144 с.
12. Тулай, О.І., Карпишин, Н.І., Ференс, Б.В., 2024. Домінанти збереження та розвитку людського потенціалу в умовах турбулентності глобального світу. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти, 13, с. 84-98. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-745X.13.2024.306866>
13. Україна і країни Східної, Південно-Східної та Південної Азії: підсумки 2020 року та перспективи розвитку : аналіт. доп. / [Гончарук А. З., Дроботюк О. В., Кіктенко В. О. та ін.] ; за заг. ред. О. В. Литвиненка. Київ : НІСД, 2021. 45 с.
14. Україна як цивілізаційний суб'єкт історії та сучасності: національна доповідь / ред. кол. С. І. Пирожков, В. А. Смолій, Г.В. Боряк, Я.В. Верменич, С.С. Дембіцький, О. М. Майборода, С.В. Стоєцький, Н.В. Хамітов, Л. Д. Якубова, О.В. Ясь. Інститут історії України НАН України. Київ: НікаЦентр, 2020. 356 с. URL: <https://files.nas.gov.ua/PublicMessages/Documents/0/2021/04/210428200554623-8252.pdf>
15. Чернова О.В., Заяць Д.Г. Роль ТНК в економічній стратегії США. Науковий журнал Бізнес-інформ, Харків: Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця 2021. № 5. С. 42-48.
16. Areas Valentyna ARANCHIY, Oleksii ZORIA, Iona YASNOLOB, Svitlana ZORYA, Oleg GORB, Inna MYKOLENKO, Olha DYVNYCH, Valentyna CHUMAK, Liudmyla BRAZHNYK. Environmentally and Socially Oriented Investments on Sustainable Development of Rural. Journal of Environmental Management and Tourism. 2021. Vol. 12(2). P. 321 – 330. Doi:10.14505//jemt.v12.2(50).02. Indexed in [SCOPUS](https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209540728) <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209540728> (Scopus).
17. Iona YASNOLOB, Nataliia DEMIANENKO, Oleksandr GALYCH, Oleg GORB, Olena YEHOROVA, Roman LIPSKYI, Tetyana BOROVIK, Inna MYKOLENKO, Nataliia PROTSIUK Tourism of Ukraine as a Type of Business before and during the War file: Journal of Environmental Management and Tourism, (Volume XIV, Spring), 2(66): 417 - 424. (2023). (Scopus) TDOI:10.14505/jemt.v14.2(66).11///C:/Users/1/Downloads/1680094320858055.pdf
18. Makarenko P.M. Competitive potential branding model of subjects of Agro-food economy sector Ukraine / P.M. Makarenko, V.I. Pilyavsky, I.Hr. Mykolenko, O.O. Varchenko, A.V. Ipatov //Review of Economics and Finance , 2023 Vol 21 № 1 p 221-235 (Scopus)

Інформаційні ресурси

1. Веб-портал Українського національного інформаційного агентства. URL: <http://svit.ukrinform.ua>.
2. Інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України [Електронний ресурс]. URL: www.rada.gov.ua.
3. Інформаційно-пошукова система, пристосована для пошуку інформації про країни світу [Електронний ресурс]. URL: <http://www.geonames.de/cous.html>.
4. Матеріали ЄС і Ради Європи [Електронний ресурс]. URL: www.isi.gov.uk.
5. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: www.europa.eu.com.
6. Офіційний сайт Міжнародної групи аналізу конфліктів URL: www.intl-crisis-group.org.
7. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <http://www.mfa.gov.ua>.
8. Офіційний сайт ООН. URL: www.un.org.
9. Офіційний сайт Світового банку. URL: www.worldbank.org.
10. Офіційний сайт Центру аналізу подій в Центральній Азії та Закавказзі Університету імені Джона Хопкінса. URL: www.casianalyst.org.
11. Офіційний сайт Центру політичних та соціальних студій Центральної Азії та Закавказзя. URL: www.ca-c.org.
12. Офіційний сайт Центру україно-африканських досліджень. URL: <http://cuar.in.ua/cuar/main>.
13. Офіційний сайт ЮНЕСКО. URL: www.unesco.org.

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та публічного управління, протокол від 15 грудня 2025 року № 11

Додаток до силябусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

**Схема нарахування балів із навчальної дисципліни
денна форма здобуття освіти**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Обговор. теорет. питань	Розв'яз. тестів	Виконання завдань самостійної роботи				
			Письмове завдання	Глосарій	Реферат	Презентація	
Тема 1. Країнознавство як наука. Класифікація країн світу.	3	2	3	2			10
Тема 2. Регіональний розподіл світу.	3	2	3	2			10
Тема 3. Країни Європи: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.	3	2	3	2			10
Тема 4. Країни Північної Америки та Латинської Америки: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.	3	2	3	2			10
Тема 5. Країни Азії: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.	3	2	3	2			10
Тема 6. Країни Африки: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.	3	2	3	2			10
Тема 7. Країни Австралії та Океанії: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.	3	2	3	2			10
Тема 8. Просторово-територіальна організація держав світу.	3	2	3	2			10
За будь-якою темою на вибір написання реферату					10		10
За будь-якою темою на вибір підготовка презентації						10	10
Разом	24	16	24	16	10	10	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

заочна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань контрольної роботи	
Тема 1. Країнознавство як наука. Класифікація країн світу.	60	40	30
Тема 2. Регіональний розподіл світу.			0
Тема 3. Країни Європи: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.			0
Тема 4. Країни Північної Америки та Латинської Америки: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.			0
Тема 5. Країни Азії: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.			0
Тема 6. Країни Африки: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.			0
Тема 7. Країни Австралії та Океанії: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.			0
Тема 8. Просторово-територіальна організація держав світу.			0
Виконання завдань контрольної роботи		40	40
Разом	60	40	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

заочна форма здобуття освіти ОП Правознавство

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань контрольної роботи	
Тема 1. Країнознавство як наука. Класифікація країн світу.		40	0
Тема 2. Регіональний розподіл світу.	12		12
Тема 3. Країни Європи: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.			0
Тема 4. Країни Північної Америки та Латинської Америки: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.			0
Тема 5. Країни Азії: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.	12		12
Тема 6. Країни Африки: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.	12		12
Тема 7. Країни Австралії та Океанії: особливості та розвиток, міжнародне партнерство.	12		12
Тема 8. Просторово-територіальна організація держав світу.	12		12
Виконання завдань контрольної роботи		40	40
Разом	60	40	100

Шкала та критерії оцінювання обговорення теоретичних питань
денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	відповідь правильна, обґрунтована, осмислена та характеризує наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання та повністю відображає визначений результат навчання за темою.
2	відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результату навчання.
1	відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями.
0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів на практичних заняттях
денної форми здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-2	По кожній темі 10 тестових завдань. Бали: від 0-2 (по 0,2 балів за кожну правильну відповідь)

Шкала та критерії оцінювання підготовки реферату на практичних заняттях
денної форми здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	проблема, яка розглядається в рефераті, викладена повно, послідовно, логічно; список використаних джерел 5-6 позицій, відповідає діючому стандарту оформлення бібліографії: здобувач при захисті реферату повністю демонструє засвоєний результат навчання за темою реферату.
5-8	тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки щодо відповідності результату навчання, логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки, здобувач при захисті реферату/есе не повністю володіє матеріалом щодо результату навчання за темою реферату/есе.
1-4	тема реферату нерозкрита або ж повністю не розкриває заявлений результат навчання, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами, здобувач відмовляється від захисту.
0	невиконано завдання, тобто реферат взагалі відсутній що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання підготовки презентації на практичних заняттях
денної форми здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	зміст презентації відповідає темі та результату навчання; наявність творчого підходу складання презентації; якісно підготовлена практична розробка, дотримані всі вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи і орфографічних вимог, наявності електронного (на носіїві) матеріалу презентації.
5-8	наявність незначних недоліків у відповідності теми презентації заявленому результату навчання, виконанні презентації та її оформленні.
1-4	наявність суттєвих недоліків або ж повній невідповідності теми презентації

	результату навчання, вимогам щодо обсягу, оформлення та викладу змісту презентації.
0	завдання невиконано, презентація відсутня що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання

**Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи (письмове завдання)
денної форми здобуття освіти**

Кількість балів	Критерії оцінювання
2-3	вірно розкрито питання самостійної роботи; здобувач демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки.
1	здобувач демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні.
0	завдання самостійної роботи не виконані, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

**Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи (глосарій)
денної форми здобуття освіти**

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Глосарій складено за максимальною кількістю термінів з теми (до 10 термінів)
1	Глосарій складено за мінімальною кількістю термінів (1-2 терміни)
0	Завдання невиконано, глосарій відсутній, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання

**Шкала та критерії та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях
заочної форми здобуття освіти**

Кількість балів	Критерії оцінювання
21-30	Здобувач вищої освіти правильно пояснює причинно-наслідкові зв'язки між географічними, економічними, політичними та культурними процесами, самостійно аналізує статистичні дані, порівнює країни за різними критеріями (ВВП, демографія, політичний устрій, міжнародні відносини). Вміє аргументувати свої думки.
11-20	Здобувач вищої освіти добре володіє основним навчальним матеріалом, правильно відтворює фактичну інформацію, здатний аналізувати матеріал за допомогою викладача, допускає незначні неточності у термінології, студент може виконувати практичні завдання з окремими помилками, робить висновки, але без глибокої аргументації. Проте допущені окремі незначні помилки у розв'язанні.
1-10	Здобувач вищої освіти частково розв'язав практичне завдання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, володіє лише базовими знаннями, відтворює окремі факти без пояснення їх взаємозв'язків, має труднощі у роботі з картою та статистикою, потребує допомоги викладача під час аналізу, допускає суттєві помилки в термінах.
0	Здобувач вищої освіти неправильно розв'язав практичне завдання, показав незадовільне знання базовими, не орієнтується у поняттях, не може назвати основні характеристики країни, не здатний виконати практичні завдання, допускає грубі помилки, не виконує самостійні завдання, або взагалі нічого не відповів, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

заочної форми здобуття освіти

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне	15-20	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить власні приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу. Відповідь стилістично та граматично правильна.
	11-15	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, дещо порушено послідовність викладу. Відповідь стилістично та граматично правильна.
	0-10	Несвідоме, механічне відтворення матеріалу зі значними помилками та прогалинами; судження необґрунтовані; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь містить стилістичні та граматичні помилки, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
Професійно-орієнтоване (практичне завдання)	15-20	Робота виконана правильно та за усіма показниками. Аналіз детальний та послідовний. Робота написана стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів.
	11-15	Робота виконана правильно та за усіма показниками, проте є незначні стилістичні та граматичні помилки.
	0-10	Є помилки у аналізі результатів дослідження, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Таким чином за виконану згідно з вимогами контрольну роботу, здобувач вищої освіти може отримати максимум *40 балів*.

Шкала та критерії та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

заочної форми здобуття освіти ОП Правознавство

Кількість балів	Критерії оцінювання
10-12	Здобувач вищої освіти правильно розв'язав практичне завдання, вмів пояснити методику розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату і формул. Вмів аргументувати свої думки.
5-9	Здобувач вищої освіти показує знання методики розв'язання практичного завдання та змісту застосовуваного понятійного апарату і формул. Проте допущені окремі незначні помилки у розв'язанні.
1-4	Здобувач вищої освіти частково розв'язав практичне завдання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату та методики розв'язання задачі.
0	Здобувач вищої освіти неправильно розв'язав практичне завдання, показав незадовільне знання понятійного апарату, або взагалі нічого не відповів, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

заочної форми здобуття освіти

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне	15-20	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить власні приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу. Відповідь стилістично та граматично правильна.
	11-15	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у

		другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, дещо порушено послідовність викладу. Відповідь стилістично та граматично правильна.
	0-10	Несвідоме, механічне відтворення матеріалу зі значними помилками та прогалинами; судження необґрунтовані; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь містить стилістичні та граматичні помилки, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
Професійно-орієнтоване (практичне завдання)	15-20	Робота виконана правильно та за усіма показниками. Аналіз детальний та послідовний. Робота написана стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів.
	11-15	Робота виконана правильно та за усіма показниками, проте є незначні стилістичні та граматичні помилки.
	0-10	Є помилки у аналізі результатів дослідження, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Таким чином за виконану згідно з вимогами контрольну роботу, здобувач вищої освіти може отримати максимум *40 балів*.